

प्रारम्भिक शिक्षा पूर्णता प्रमाण-पत्र परीक्षा

सत्र - 2021-22

विषय - संस्कृत

कक्षा - 8

समय - 2 घण्टे 30 मिनट

पूर्णांक - 80 अंक

निर्देश :-

1. प्रश्न पत्र में कुल 25 प्रश्न हैं।
2. सभी प्रश्न हल करने अनिवार्य हैं। खण्ड - अ

अंक भार - 1

प्र.1. अस्माकं देशे कति राज्यानि सन्ति ?

- (अ) अष्टादश (ब) अष्ट विंशतिः
(स) नवविंशतिः (द) त्रिंशत्

प्र.2. कर्गदोद्योगे केषाम् उपयोगः भवति ?

- (अ) फलानाम् (ब) वस्ताणाम्
(स) वृक्षाणाम् (द) धातूनाम्

प्र.3. 'विधेहि' इति क्रिया पदे कः लकारः ?

- (अ) लृट् (ब) लोट्
(स) लङ् (द) विधिलिङ्

प्र.4. व्याधस्य किन्नाम आसीत् ?

- (अ) चंचलः (ब) कुन्तलः
(स) दधिपुच्छः (द) ब्रह्मदतः

प्र.5. 'त्वम् प्रातः देवीस्तुतिं करोषि।' अत्त अव्ययपउं किम् ?

- (अ) करोषि (ब) प्रातः
(स) पुत्रः (द) देवी

प्र.6. 'माता च पिता च' इत्यनयोः समासं कुरुत ।

- (अ) मातापितरे (ब) मातापितरौ
(स) मातृपितरौ (द) मातपितरयोः

प्र.7. अध्यापकः सर्वान्प्रेरितवान् ।

- (अ) छात्राणां (ब) छात्रान्
(स) छात्रे (द) छात्रेभ्यः

प्र.8. संसारसागराः के कथ्यकते ?

- (अ) तडागाः (ब) कृपाः
(स) नद्यः (द) उपवनानि

प्र.9. संधि विच्छेदम् कुसत -

- (क) यद्यसेव (ख) अधुनैव

प्र.10. सर्वनामयुक्तं पदं चिनोतु-

- (क) शालीनां भारत जनता अहम्।
(ख) मम गीते मुरधं समं जगत्।

प्र.11.	धातु प्रत्ययं चलिखत			2
(क)	करणीयम्	(ख)	कृत्वा	
प्र.12.	समुचितानि पदापि चित्वा रिक्त स्थानानि पूरयत -			
(क)	छात्राः पुस्तकानि.....विद्यालयं गच्छन्ति ।	(ख)	(गृहीत्वा, रचयन्ति)	2
(ख)	मम् मनसि एकावर्तते ।		(जिज्ञासा, सहसा)	
प्र.13.	अद्योलिखित पदानि आघृत्य वाक्यानि रचयत -			
(क)	उपरि			
(ख)	आदानम्			
प्र.14.	अद्योलिखित पदानां संस्कृतरूपं (तत्समरूपं) लिखत -			2
(क)	कोख	(ख)	गोद	
प्र.15.	'क' सतम्ये विशेषण पदं दत्तम् 'ख' स्तम्भे च विशेष्यपदम् । तथोर्मेलनम् कुरुत -			4
क. स्तम्भः		ख. स्तम्भः		
स्वस्था		गोष्ठी		
महत्वपूर्णा		मनोदशा		
जघन्यम्		पुत्री		
क्रीडन्ती		कृत्यम्		
प्र.16.	अद्योलिखितानां पदानां लिङ्ग, विभक्ति, वचनं च लिखत -			5
क.	धुलिम्			
ख.	नागिन			
ग.	अपरः			
घ.	कन्यानाम्			
प्र.17.	एक पदेन उत्तरं लिखत -			
क.	व्याधस्य नाम किम् आसीत् ?			
ख.	स्वकीयं साधनं कि भवति			
ग.	कुत्र “‘डिजिटल इण्डिया’” इत्थस्य चर्चाभवति ?			
छ.	गजपरिमाणं कः चारमति ?			
ड़.	कीदूशं जलं पिबेत् ?			

- प्र.18. अधोलिखितानि प्रश्ननाम् उत्तराणि पूर्णवाक्येन लिखित - 5
- क. सवित्री बाईं फुले महोदयायाः पित्तोः नाम किमासीत् ?
 - ख. अभिवादनशीलस्य कानि वर्धन्ते ?
 - ग. भगिनीसष्टके कानि राज्यानि सन्ति ?
 - घ. तड़ागाः कुत्र निर्मायन्ते स्म ?
 - ङ. अहं. कुत्र सदा दृश्ये ?
- प्र.19. रेखांकित पदयाध्य प्रश्ननिर्माण कुरुत - 5
- क. चंचलः वृक्षम् उपगम्य अपृच्छत् ।
 - ख. मानवाः वृक्षाणां छायायां विरमन्ति ।
 - ग. व्याधः व्याघ्रं जालात् बहिः निरसारयत् ।
 - घ. व्याघ्रः लोमशिकायै निखिलां कथां न्यवेदयत् ।
 - ङ. व्याघ्रः नद्याः जलेन व्याधस्य पिपासामशमयत् ।
- प्र.20. मञ्जुषात पदं चित्वा वाक्यानि लिखत - 6
छात्रः, छात्रा, गवाक्षे, श्यामपटे, घटिका यन्त्रम्, कुरुतः, भितौ, परीक्षायाः दुश्यते
- प्र.21. 'बिलस्य वाणी न कदापि में श्रुता' अथवा 'कण्टके नैव कण्टकम्' कथासारे हिन्दी भाषायां लिखत । 6
- प्र.22. अधोलिखित श्लोकस्य हिन्दी भाषायां भावार्थ सिखत - 6
साहित्य सङ्गीत कला विहीनः, साक्षात्पशुः पुच्छविषाणहीनः ।
तृणं न खादत्रपि जीवमानः, तद्भागधेमं परमं पशूनाम् ॥
अथवा
गुणा गुणेज्ञेषु गुणा भवन्ति, ते निर्गुणं प्राप्य भवन्ति दोषाः ।
सुस्वादुतोयाः प्रभवन्ति नद्यः, समुद्रभासाद्य भवन्त्यपेयाः ॥
- प्र.23. मञ्जुषायां लिखितानां शब्दानां सहाय्येन कथां लिखत - 6
उपरि, प्रस्तरखण्डान्, जलार्थ, घटं, संतोषः, स्वल्पम् पिबति, तृषितं
- प्र.24. दिन द्वय स्यावकाशार्थम् प्रधानाध्यापकं प्रार्थनापतय् संस्कृते लेखनीयम् । 6
- प्र.25. मञ्जुषायां लिखितानां शब्दानां सहायेन निबन्ध लेखनम कुरुत
विद्यालयम्
(अस्माकम्: छात्र-छात्राश्च, अध्यापकाः, अष्टम् कक्षा, द्विंशतं छात्रा) 6
अथवा
उद्यानम्
(विद्यालयस्य समीपे, वृक्षाः, खगाः, पूष्पाणि, भ्रमणाम्)